

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน
กับความยืดหยุ่นผูกพันต่อองค์กรของข้าราชการครู
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1

ปรารธนา ทิพย์สินวล

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

ปีการศึกษา 2547

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

ISBN 974 - 9501 - 27 - 6

**THE RELATIONSHIPS BETWEEN TRANSFORMATIONAL LEADERSHIP
OF BEHAVIOR AND ORGANIZATIONAL COMMITMENT
IN PRIMARY SCHOOL IN NAHON SI THAMMARAT
EDUCATIONAL SERVICE AREA 1**

PRADTHANA TIPSENUAL

**Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the Master
of Education Degree in Educational Administration
Nakhon Si Thammarat Rajabhat University
Academic Year 2004**

ISBN 974 - 9501 - 27 - 6

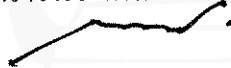
หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับความเชื่อมั่นผูกพันต่อองค์กรของข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราชเขต 1

ผู้วิจัย นางสาวปรารถนา ทิพย์สินवल

สาขา การบริหารการศึกษา

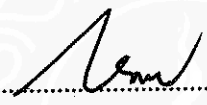
คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

 ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เหม ทองชัย)

 กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไมตรี จันทรา)

 กรรมการ
(ดร.วีระยุทธ ชატะกาญจน์)

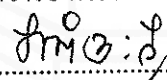
คณะกรรมการสอบ

 ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เหม ทองชัย)

 กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไมตรี จันทรา)

 กรรมการ
(ดร.วีระยุทธ ชატะกาญจน์)

 กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล นิมสุวรรณ)

 กรรมการ
(นายสันติ แสงระวี)

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรพล เรืองรอง)
คณบดีคณะครุศาสตร์

(ดร.วีระยุทธ ชატะกาญจน์)
ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

วันที่ 14 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2548

บทคัดย่อ

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กรของข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1
ผู้วิจัย	นางสาวปรารถนา ทิพย์สินวล
สาขา	การบริหารการศึกษา
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เหม ทองชัย
กรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไมตรี จันทรา ดร.วีรยุทธ ชาตะกาญจน์

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กรของข้าราชการครู และศึกษาตัวแปรที่สามารถร่วมกันทำนายความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กรของข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 กลุ่มตัวอย่างเป็นข้าราชการครูรวม 341 คน เลือกโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ประกอบด้วยแบบสอบถามภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนและความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กรของข้าราชการครู วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม SPSS for Windows สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที (t-test) การวิเคราะห์ข้อมูลแบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance) สัมประสิทธิ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) และวิเคราะห์ความถดถอยอย่างง่าย (Simple Regression Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการคำนึงถึงความเป็นเอกลักษณ์คมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ การถ่ายทอดวิสัยทัศน์ การปลูกฝังค่านิยม การสร้างบารมี การกระตุ้นปัญญาและการสร้างแรงบันดาลใจ เรียงตามลำดับ

2. ความเชื่อมั่นผูกพันต่อองค์กรของข้าราชการครูอยู่ในภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับสูงทุกด้านเช่นกันเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่ ด้านความต้องการที่จะรักษาความเป็นสมาชิกขององค์กรไว้ ความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างมากในการปฏิบัติงานเพื่อองค์กร การเชื่อถือยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร

3. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน มีความสัมพันธ์กับความเชื่อมั่นผูกพันต่อองค์กรอยู่ในระดับปานกลางในเชิงบวก และมีความสัมพันธ์กับความเชื่อมั่นผูกพันต่อองค์กรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

4. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนสามารถพยากรณ์ความเชื่อมั่นผูกพันต่อองค์กรของข้าราชการครูได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งมีสมการพยากรณ์ดังนี้

4.1 สมการในรูปแบบคะแนนดิบ

$$\text{ความเชื่อมั่นผูกพันต่อองค์กร} = 1.746 + 0.417 (\text{การสร้างบารมี}) + 0.169 (\text{การสร้างแรงบันดาลใจ})$$

4.2 สมการในรูปแบบมาตรฐาน

$$\text{ความเชื่อมั่นผูกพันต่อองค์กร} = 0.503 (\text{การสร้างบารมี}) + 0.207 (\text{การสร้างแรงบันดาลใจ})$$

ABSTRACT

Title	The Relationships between Transformational Leadership of Behavior and Organizational Commitment in Primary School in Nahon Si Thammarat Educational Service Area 1
The Author	Miss Pradthana Tipsenual
Program	Educational Administration
Thesis Chairman	Assistant Professor Dr.Hem Thongchai
Thesis Advisors	Assistant Professor Dr.Maitree Jantra Dr. Weerayut Chatakan

The objective of this research was to study the relationship between transformational leadership of behavior and organizational commitment in Primary School in Nahon Si Thammarat Educational Service Area 1. The sample consisted of 341 teachers, selected by stratified random sampling technique. The instruments used to collect data were rating scale questionnaires developed by the researcher. They consisted of transformational leadership questionnaires and organizational commitment of teachers. The SPSS for windows was used in order to analyze data. The statistics used in this research were Pearson product moment correlation and simple regression analysis.

It was found that :

1. As a whole, the opinion of teachers toward transformational leadership of the school administrators was at a high level. As individual aspects were considered, it was found that and in the aspect

2. Organizational commitments of teachers was at a moderate level.

3. There was positive relationship at the .01 level between transformational leadership of behaviors and organizational commitment of teachers at a moderate level.

4. Transformational leadership could forecast the organizational commitment of teachers at the .01 level of significance. The forecasting equation were :

4.1 The equation in the form of unstanaderized coefficients :

$$\text{Organizational commitments} = 1.746 + 0.417 (\text{Charisma}) + 0.169 (\text{Inspirational Motivation})$$

4.2 The equation in the form of standardized coefficients :

$$\text{Organizational commitments} = 0.503+(\text{Charisma})+0.207(\text{Inspirational Motivation})$$

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เหม ทงชัย
ประธานกรรมการที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไมตรี จันทรา และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิระบุท
ชาตะกาญจน์ กรรมการที่ปรึกษา ซึ่งได้ถ่ายทอดความรู้ แนวคิด วิธีการ และประสบการณ์
ตลอดระยะเวลาของการศึกษาจนทำให้งานวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ
เป็นอย่างสูง ไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านดังปรากฏชื่อในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ที่ให้ความกรุณา
ตรวจสอบความสมบูรณ์ของเนื้อหาและความเที่ยงตรงของแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณผู้บริหารและข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
นครศรีธรรมราช เขต 1 ที่ได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี ทำให้ได้ข้อมูล
สำหรับการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบคุณอาจารย์ และเพื่อน ๆ นักศึกษาทุกท่าน ตลอดจนเจ้าหน้าที่ประจำหน่วย
ประสานงานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ที่ช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ในการ
ดำเนินการวิจัยโดยตลอด

ขอกราบน้อมรำลึกพระคุณบิดา มารดาที่เป็นผู้ให้แต่สิ่งที่ดีกับลูก ทำให้ลูกมีความ
แข็งแกร่ง และพบกับความสำเร็จในครั้งนี้

ปรารธนา ทิพย์สินวล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ	ง
สารบัญ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ช
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
ประโยชน์ของการวิจัย.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำ.....	9
แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง.....	16
ความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กร.....	32
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	44
3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	50
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	50
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	50
วิธีการสร้างเครื่องมือ.....	51
การตรวจสอบเครื่องมือ.....	52
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	53
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	53

บทที่

หน้า

4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
สัญลักษณ์ทางสถิติ.....	57
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	72
สรุปผลการวิจัย.....	74
การอภิปรายผลการวิจัย.....	76
ข้อเสนอแนะการวิจัย.....	80
บรรณานุกรม.....	82
ภาคผนวก.....	85
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	86
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	88
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	97
ประวัติผู้วิจัย.....	108

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามข้อมูลที่ได้รับคืน จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน..... 58
2	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ของผู้บริหาร โรงเรียน จำแนกเป็นรายด้านและโดยรวม (N=341)..... 59
3	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ของผู้บริหาร โรงเรียน ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ การถ่ายทอดวิสัยทัศน์ และการปลูกฝังค่านิยม..... 60
4	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ของผู้บริหาร โรงเรียน ด้านการสร้างบารมี..... 61
5	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ของผู้บริหาร โรงเรียน ด้านการกระตุ้นปัญญา จำแนกเป็นรายข้อ 62
6	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ของผู้บริหาร โรงเรียนในด้านการคำนึงถึงความเป็นเอกัตบุคคล จำแนกเป็นรายข้อ..... 63
7	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ของผู้บริหาร โรงเรียนในด้านแรงบันดาลใจ..... 64
8	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กร ของข้าราชการครู จำแนกเป็นรายด้านและโดยรวม (N = 341)..... 65
9	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กร ของข้าราชการครูด้านการเชื่อถือ ยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร จำแนกเป็นรายข้อ..... 66
10	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กร ของข้าราชการครูด้านความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามอย่างมาก ในการปฏิบัติงานเพื่อองค์กร จำแนกเป็นรายข้อ..... 67
11	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กร ของข้าราชการครูด้านความต้องการที่จะรักษาความเป็นสมาชิกขององค์กรไว้ จำแนกเป็นรายข้อ..... 68

ตารางที่

หน้า

- 12 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน
กับความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กรของข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 69
- 13 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร โรงเรียน
กับความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กรของข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 70
- 14 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ความสัมพันธ์ระหว่าง
ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร โรงเรียนกับความยึดมั่นผูกพันต่อองค์กร
ของข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 70
- 15 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (B)
ค่าความคลาดเคลื่อน (SEB) และคะแนนมาตรฐาน (Beta) ของสัมประสิทธิ์การถดถอย .. 71